

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ PT.:

**"NaProTechnologia jako małżeńska droga realizacji powołania
do płodnej miłości"**

Lena Szturomska-Józwik

**Wydział Teologii
UWM w Olsztynie**

STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszej pracy jest NaProTechnologia ukazana jako droga realizacji płodnej miłości w relacji małżeńskiej pomiędzy kobietą i mężczyzną. Przedmiot materialny rozprawy zawężony został do zagadnienia miłości małżeńskiej, z uwzględnieniem problemu niepłodności, postrzeganego przez pryzmat NaProTechnologii, której celem jest całościowa troska o relację małżeńską, zarówno tych, którzy korzystają z metody w celach prozdrowotnych, jak i tych, których dotyczy problem niepłodności.

Punktem wyjścia podjętych rozważań jest pojęcie miłości w życiu człowieka, jako powołanego do jej urzeczywistniania w świecie. W perspektywie teologicznej miłość, jaką darzą się osoby, znajduje swoje szczególnie głębokie spełnienie w sakramentalnym małżeństwie łączącym kobietę z mężczyzną. W nim ich miłość, związana bezpośrednio z tym, co bywa określane jako *genealogia divina*¹, osiąga swoje zwieńczenie zarówno w rodzicielstwie, jak i w realizacji wspólnego życia, które staje się obrazem miłości samego Boga.

Szczególnym kontekstem, z którym wiązana bywa NaProTechnologia jest problem niepłodności. Uznana za chorobę społeczną, niepłodność dotyka znacznego odsetka par, a nieudane lub też czasochłonne próby leczenia niejednokrotnie prowadzą do rozpadu samego małżeństwa. W ramach NaProTechnologii usiłuje się nie tylko diagnozować przyczyny niepłodności i je wyleczyć, ale także poprawić jakość relacji małżeńskiej, bez względu na wynik samego leczenia. Dzięki narzędziom stosowanym w praktyce naprotechnologicznej, do których należy Indeks SPICE, wprowadzany stopniowo na każdym etapie diagnozowania i leczenia, trudności małżeńskie udaje się złagodzić, a nawet całkowicie zażegnać, a małżeństwu ukazać właściwy kierunek wspólnego życia, co w rozprawie zostało szczególnie wyakcentowane jako realizacja postawionego celu pracy.

¹ Por. W. Póltawska, *Genealogia divina, Boże pochodzenie człowieka*, Częstochowa 2018.

Na pierwszy rzut oka może się wydawać, że zawarta w tytule rozprawy nazwa NaProTechnologii jest naznaczona wewnętrzną sprzecznością, odwołuje się bowiem zarówno do *technologii*, jak i do *natury*, a obydwa te pojęcia bywają sobie nierzadko przeciwstawiane. Jednak „technologia” naturalnej prokreacji oznacza tylko takie wykorzystanie wiedzy medycznej oraz psychologicznej, aby móc wspierać, a nie zastępować, naturalne procesy prokreacyjne. NaProTechnologia stanowi wsparcie dla właściwego rozumienia małżeńskiej seksualności, zarówno w zmaganiach podejmowanych podczas leczenia niepłodności, jak i w codziennych troskach. Bycie płodnym w tym kontekście rozumiane jest zarówno dosłownie – jako powoływanie nowego życia, czy też jako przeciwdziałanie niepłodności, gdy para poddawana zostaje leczeniu, ale także metaforycznie – jako całościowa troska o twórcze kształtowanie relacji małżeńskiej. Wówczas, w każdym z wymienionych aspektów, metoda ta staje się nieodzowną częścią drogi małżeńskiej, drogowskazem na niej, a jednocześnie pomocą w jej pełnej realizacji.

Dodatkowo analizie poddane zostały możliwe w przyszłości sytuacje, które jako konsekwencje aktualnie ustanawianych praw, będą znacząco rzutowały na rozumienie problemu ludzkiej seksualności i rodzicielstwa, a tym samym uderzały w katolicką naukę na temat małżeństwa oraz porządek społeczny oparty na wartościach chrześcijańskich. Szczególnie rażącymi wydają się być zmiany w ustawodawstwie rodzinnym, gdzie konsekwencją podjętych uchwał związki jednopłciowe zyskały prawo do adopcji dzieci czy korzystanie z instytucji matki zastępczej stało się jedną z powszechnych form pozyskiwania potomstwa. Taki stan rażąco uderza w najbardziej podstawowe zasady moralne, a człowieka spycha na margines, przekreślając jego nadprzyrodzoną godność.

Rozprawa została podzielona na pięć rozdziałów. Przedmiotem pierwszego rozdziału jest analiza miłości małżeńskiej w kontekście wynikającego z dzieła stworzenia powołania każdego człowieka do miłości. Wstępna refleksja dotyczy wielowymiarowości pojęcia miłości ze szczególnym uwzględnieniem jej płodnej natury, nawiązując do pewnych elementów

teologii ciała. Poprzez analizę znaczenia osamotnienia i samotności człowieka dokonana została analiza miłości jako siły osobotwórczej.

W rozdziale drugim zaprezentowano samą metodę NaProTechnologii. Poza medycznymi i praktycznymi jej aspektami, uwzględniono jej historyczny rys oraz etyczne wartości, zainspirowane encykliką Pawła VI *Humanae vitae*. Dodatkowo przeanalizowano różnice występujące pomiędzy metodami zastępującymi akt małżeński, a tymi, które umożliwiają zarządzanie płodnością w oparciu o naturalny rytm ciała, wskazując konsekwentnie na prymat człowiek nad techniką, zwłaszcza w tak wrażliwej i intymnej sferze jaką jest ludzka seksualność.

W rozdziale trzecim przeprowadzono analizę zagadnienia niepłodności (od strony medycznej, psychologicznej i duchowej) jako problemu ogólnoświatowego, dotyczącego zarówno małżeństwa ale i społeczeństwa. Zwrócono uwagę na zagadnienie bezdzietności wynikającej ze świadomego wyboru, który niosąc podobne społecznie konsekwencje, co niepłodność, staje się popularnym trendem, zwłaszcza wśród młodych małżeństw.

Kolejny, czwarty rozdział odnosi się do indexu SPICE, będącego „miernikiem” czy też odzwierciedleniem zadowolenia z istniejącej relacji małżeńskiej na wszystkich jej płaszczyznach. W rozprawie każda ze sfer wpływająca na jakość związku, a więc duchowa, fizyczna, rozumowa, twórczo-komunikatywna oraz emocjonalno-psychologiczna, została opisana oddzielnie, uwzględniając jej aspekt psychologiczny, relacyjny, przełożenie na codzienne życie, ale także odniesienie, czy też lepiej – formę współpracy z łaską Bożą.

W ostatnim, piątym rozdziale dokonano teologicznomoralnej analizy kwestii praktycznych, związanych ze współczesnymi wyzwaniem przed jakimi stoi płodna miłość małżeńska. Jako pierwsze opisano problemy etyczne par po nieudanej kuracji metodą *in vitro* oraz podkreślono znaczenie pomocy psychologicznej dla tychże par, jak też obraz Boga, który odgrywa w tej pomocy bardzo ważną rolę. Kolejno, sytuacja związków „nieregularnych” i możliwość zawarcia przez nie sakramentalnego małżeństwa oraz

dopuszczalność do korzystania z leczenia w ramach NaProTechnologii. Ukazano polemikę, która ma obecnie miejsce w Irlandii, a która oscyluje wokół różnych stanowisk na temat możliwości korzystania z metody przez związki niesakramentalne. Płodna miłość małżeńska powiązana jest także z coraz bardziej ofensywnie obecną w debacie publicznej problematyką związków homoseksualnych, którą także poruszono w rozdziale. W wielu krajach właśnie takie pary uzyskały status małżeństwa wraz z prawem do adopcji dzieci czy też korzystania z instytucji matki zastępczej.

Całość podejmowanej analizy dokonano w świetle pryncypiów teologiczno moralnych, z uwzględnieniem psychologicznych podstaw wiedzy o człowieku.

Lucie Szturomska-Józwił, Olsztyn 15.04.19